

Regio.
Nomina & unde
deducta.

Situs.

Hispania nobilis Europæ Regio, primaque Continentis Terræ Pars, ab Hispano Rege, ut notat Iustinus, dicta est. Alii sic nominatam volunt ab *Hispalis* urbe nobilissima, quam hodie *Serviliam*, appellant, Abrahamus vero Ortelius, Vir in Palæstra Geographica valde operosus, quum Iberiam Asiæ Regionē olim *Paniam* a Pane, quem Iberis Dionysius, victoria potitus, præfecerat, inde vero *Spaniam* ab Iunioribus vocatam fuisse, legisset apud Auctorem de Fluminibus & Montibus, fidem sequutum Solthenis lib. III rerum Ibericarum: scriptoresque fere omnes animadvertisset primos Hispaniæ Incolas ex Iberia usque derivare, adductus est, ut ab *Spania* potius illa, quam ab *Hispano* vel *Hispalis* nomen Regioni inditum, crederet. Sane *Spaniam* nominat D. Paulus Epistola ad Roma. cap. xv. *Spaniam* etiam vocat alibi D. Hieronymus, ac multi alii. Quam autem *Hispaniam* Latini Scriptores, Ptolemæus, Stephanus & alii *Hispaniam* vocant, rejecta ad inspirationes temporibus antiquissimis *Iberiam* & *Hesperiam* nominatam memoriæ produnt Strabō, Plinius, aliique. *Iberiam* quidem ab *Iberia* Asiæ regione, unde primos Hispaniæ Incolas non pauci deducunt. Alii *Iberiam* ab Ibero Rege trahunt; alii ab Ibero flumine; Avienus ab Ibero Bæticæ Opido. *Hesperiam* vero, ab Hespero, ut quidam memorant, Atlantis fratre, vel ut Horatius putat, ab Hesperia Hesperii filia, vel potius ab Hespero stella Occidentali: quia in Europæ Continente nihil est hac Regione Occidentalius. Quumque & Italiæ nomen idem esset, Horatius hanc *Ultimam* canit. *Celtiberam* quondam fuisse nominatam tradit Appianus: quæ tamen pars Hispaniæ (quam Celticam olim dixerunt teste Varrone) potius censenda. *Sepharad* Hebræis dici notant Gulielmus Postellus & Benedictus Arias Montanus in Abdiam. Atque hæc de nomine: sequitur Quantitas & Qualitas. Quantitas consistit in Finibus & Circuitu, quæque inde quasi nascitur, Forma vel Figura. Quod igitur ad Fines alluit Hispaniæ duo quidem latera Oceanus; Aquilonare Cantabricus; Occidentale, Atlanticus; Tertium, quod ad Meridiem, ubi Fretum Herculeum, Mare pulsat Ibericum, quod & Balearicum; versus Orientem Pyrenæos habet Montes, perpetuis jugis ab Oceano, ubi Flaviobriga, hodie *Fuentarabia*, tendentes ad Mare Mediterraneum; duobus insignes Promontoriis, uno, quod *Olarso* cognominatum, in Oceanum projecto, altero, quondam ab *Veneris Templo*, nunc vero, ab *S. Cruce* denominato, in Mediterraneum. Hispaniæ longitudo maxima milliarium Hispanicorum cc. Latitudo qua maxima cxi qua minima lx. Ioannes Vascus in Hispaniæ Chronico memoriæ prodit, Hispaniam ad Pyrenæos tam angustam esse, ut cum per eos iter faceret, in monte D. Hadriani, Ferdinando Colone rerum istarum peritissimo commonstrante, nisi se fellerit ad spectus, utrumque viderit Mare: Oceanum scilicet, cui peregrinantes erant proximi, atque eminus, quousque oculorum acies ferre poterat, albicantes Maris Mediterranei fluctus. Circuitu autem Dc. mill. statuunt, & amplius. Strabo, Ptol. & alii Hispaniam comparant Corio Bubulo humi protento: cuius partes ad collum pertinentes in adhærentem ipsi Galliam porriguntur. Collum inquam, quantum protenditur Mons Pyrenæus ab Mediterraneo Mari ad Oceanum Britannicum: inde dilatatur ad Brachia, ab Nova Carthagine usque ad Cantabros.